

Aan

Minister

nota

Memorie van antwoord wetsvoorstel drinkwater en
afvalwater Caribisch Nederland

TER BESLISSING

Datum

31 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/259298

Opgesteld door

DGWB en HBJZ

Beslistermijn

04-11-2022

Bijlagen

2

Aanleiding

Op 26 oktober jl. is door de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving van de Eerste Kamer een voorlopig verslag vastgesteld over het wetsvoorstel dat wijzigingen voorstelt in de Wet elektriciteit en drinkwater BES, de Wet volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer BES (Wet vrom BES), de Wet financiën openbare lichamen BES (Wet fin BES) en de Warenwet BES. De leden van de fractie van GroenLinks hebben een aantal vragen gesteld. In reactie op het voorlopig verslag wordt voorgesteld de bijgevoegde memorie van antwoord in te dienen.

Geadviseerd besluit

Instemmen met en ondertekenen van de memorie van antwoord en de aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Om het wetsvoorstel op 1 januari 2023 in werking te kunnen laten treden, wordt u gevraagd om uiterlijk 4 november in te stemmen met het geadviseerde besluit.

Kernpunten

Op 29 juni jl. heeft u in een nota naar aanleiding van het verslag schriftelijk antwoord gegeven op de vragen van de leden van de Tweede Kamer. Vervolgens heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel als hamerstuk aangenomen op 15 september.

Het voorlopig verslag van de Eerste Kamercommissie, uitgebracht op 26 oktober, bevat een tweetal vragen van de leden van de fractie van GroenLinks. Namelijk (1) in hoeverre bij de tarifiering rekening wordt gehouden met betaalbaarheid en (2) in hoeverre er voldoende middelen op Saba zijn voor een betaalbare drinkwatervoorziening en wat de regering daaraan bereid is te doen.

In de voorgestelde beantwoording:

Ad 1) geeft u aan dat de tarifiering tweeledig is, namelijk: allereerst stelt de ACM maximumtarieven vast, waarbij kostendekkendheid relevant is. Vervolgens bepalen de nutsbedrijven (op Bonaire en Sint Eustatius) en het Openbaar Lichaam (Saba) welke tarieven ze doorberekenen aan de gebruikers. IenW verleent op

aanvraag subsidies voor die verlaging van de tarieven. Hierbij is betaalbaarheid een belangrijk principe.

Ad 2) Saba heeft zelf onvoldoende middelen en ontvangt subsidies voor het verlagen van de prijzen van gebotteld drinkwater en ook voor het verlagen van de prijzen van water gezuiverd door 'reversed osmosis'.

Krachtenveld

Er is vanuit Caribisch Nederland en de Tweede Kamer veel aandacht voor armoede en de kosten van levensonderhoud. De drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland kenmerkt zich door hoge productie- en distributiekosten. Op basis van nota IenW/BSK-2022/78609 heeft u gekozen voor het verhogen en maximeren van de subsidies op drinkwatertarieven. Deze subsidies verlagen het vaste drinkwatertarief aanzienlijk t.o.v. de hoge kostprijs, maar er zijn ook actoren die een verdergaande bijdrage zouden willen. In het licht hiervan is eerder ook gevraagd naar de afvalwaterheffing die mogelijk wordt gemaakt door het wijzigen van de Wet vrom BES. Het is echter niet zo dat het invoeren van een afvalwaterheffing verplicht wordt met de wetwijziging, dat blijft aan de eilanden zelf. Maar in de praktijk is het natuurlijk wel zo dat de exploitatie van de RWZI een heffing met zich meebrengt. Het is wenselijk het wetsvoorstel in werking te laten treden op 1 januari 2023, omdat het wetsvoorstel de grondslag bevat voor het kunnen instellen van een afvalwaterheffing op Bonaire.

Hiernaast speelt het vaststellen van het IJkpunt Sociaal Minimum. De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen heeft hierover op 14 oktober jl. een brief gestuurd aan de Tweede Kamer en op 15 november is hierover een debat gepland in de Tweede Kamer. Daarnaast doet de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onderzoek naar de vrije uitkeringen aan de eilanden.

Toelichting

Politieke context

Hoewel het wetsvoorstel slechts beperkte veranderingen aan genoemde wetten omvat, raakt deze wel het politieke debat over de lage inkomens en hoge lasten op de eilanden.

Afstemming

De memorie van antwoord is opgesteld in een samenwerking tussen HBJZ en DGWB. Deze is verder ambtelijk afgestemd met de ACM.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Memorie van antwoord	Reactie op het voorlopig verslag
2	Aanbiedingsbrief memorie van antwoord Eerste Kamer	

Datum

31 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/259298

Opgesteld door

DGWB en HBJZ

Aan

Minister

Bijlagen

2

Toelichting

Inhoud en achtergronden wetsvoorstel

Het wetsvoorstel wijzigt een viertal wetten: de Wet elektriciteit en drinkwater BES, de Wet vrom BES, de Wet fin BES, en de Warenwet BES.

De beleidsdoelen voor de drinkwatervoorziening zijn in Europees en Caribisch Nederland gelijk (betrouwbaar, toegankelijk en betaalbaar). Met de wijzigingen in de Wet elektriciteit en drinkwater BES worden verbeteringen aangebracht om de uitvoerbaarheid van deze wet te vergroten. Deze verbeteringen houden onder andere in dat de regels beter aansluiten op de lokale omstandigheden en het verruimen van de mogelijkheden bij te sturen in bijzondere omstandigheden. De wetswijziging van de Warenwet BES is van technische aard, bedoeld om deze in lijn te brengen met de Wet elektriciteit en drinkwater BES.

De wetswijzigingen voor de Wet vrom BES en Wet fin BES zijn noodzakelijk om de zorgplicht van het openbaar lichaam te verruimen van de inzameling van afvalwater naar volledig afvalwaterbeheer, daar waar het openbaar lichaam dat doelmatig acht. In Bonaire is met subsidie van de Europese Commissie een rioleringsstelsel aangelegd en een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) gebouwd. Voorwaarde bij die subsidie was het invoeren van een afvalwaterheffing om zo deels exploitatiekosten van de RWZI te dekken. De wijziging van de Wet fin BES biedt de grondslag voor een dergelijke afvalwaterheffing.

Evaluatie Wet elektriciteit en drinkwater BES

Zoals aan u voorgelegd in de nota IENW/BSK-2022/78609 is in de nota naar aanleiding van het verslag van het wetsvoorstel (29 juni 2022) aan de Tweede Kamer kenbaar gemaakt dat EZK en IenW de Wet elektriciteit en drinkwater BES zullen evalueren. De evaluatieresultaten worden eind dit jaar verwacht. Eventuele veranderingen n.a.v. de evaluatie zullen later doorgevoerd worden dan de voorliggende wetswijzigingen.

Datum

31 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/259298

Opgesteld door

DGWB en HBIZ

Aan

Minister

Bijlagen

2